

Polyanthea Sacra

Ex Universæ Sacræ Scripturæ Utriusque Testamenti Figuris, Symbolis, Testimoniis, Nec Non E Selectis Patrum, Aliorumque Authorum, Sententiis, eruditis Interpretationibus, Similitudinibus, rarisque Historiis collecta, Et Copiosis, Exquisitisque Materiis Moralibus De Virtutibus Et Vitiis Pro ...

Spanner, Andreas

Augustae Vindelicorum, 1702

§. 20. Peccator non dolet, non flet: quia peccata sua neseit. Ex Veteri. Ex Novo, & Patribus.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-79369](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-79369)

§. XIX.

Peccatoris variae miserie.

ERAT vir unus. 1. Reg. 1. 1. Vide, si non hoc ipsum pertinet ad laudem iusti, quod dicitur de eo, *erat vir unus.* Nos qui adhuc peccatores sumus, non possumus istum titulum laudis acquirere: quia unusquisque nostrum non est unus, sed est multi. Intuere namque alicujus vultum nunc irati, nunc iterum tristici, paulò post rursus gaudentis; & iterum turbati, & rursus lenis. Vides, quomodo ille, qui putatur unus esse, non est unus; sed tot in eo personæ videntur esse, quot mores. Origenes hic.

In circuitu impij ambulat. Pl. 11. 9. Ut pacem Ægyptij exprimerent, centri punctum pinxerunt. Quidquid non quiescit in puncto immobili, pax non est. Ergo impossibile, peccatores pace potiri: quia non in puncto quiescunt, sed *in circuitu ambulat:* id est, ait Cajetanus, in circumferentia, procul à centro veritatis, & virtutis. Escobar t. 3. Coll. Chr. l. 9. sect. 2. obf. 1.

Vox Domini concutientis desertum. Pl. 28. 8. Cor peccatoris dicitur desertum propter quatuor: sterile est propter otiositatem: incultum est per negligentiam: à feris inhabitatum per monstruosorum peccatorum ad inventionem: infructuosus arboribus est constitutum per pravorum morum consuetudinem. Hugo Card. hic.

Qua est ista de deserto. Cant. 8. 5. Desertum est cor malum: quia cultum non est; & germinat inopia, & in eo bestia habitat. Hugo à S. Victore hic.

Nihil est infelicitus felicitate peccantium; quæ pœnalis nutritur impunitas; & mala voluntas, velut hostis interior, roboratur. S. August. ep. 5.

Omnis malus est miser. S. Gregor. Nyss. l. 3. de provid. c. 5.

§. XX

*Peccator non dolet, non fiet, quia peccata sua nescit.**Ex Veteri.*

PECCAVI Domino. 2. Reg. 12. 13. David peccatum suum non considerabat; & ideo minimè flebat. At ubi à Propheta propositum vidit; in lacrymas, & contritionem, prorupit. Barradius t. 3. l. 7. c. 9. D. 9. Pent.

Quoniam iniquitates mea superversa sunt caput meum. Pl. 37. 5. Hæc est causa, cur sensum doloris, quam per esset, ex peccatis suis pauci percipiunt: quia peccati magnitudinem pauci in statera serice cogitationis appendunt. Bellarminus hic.

Vidi cuncta, qua sunt sub sole: & ecce universa vanitas, & afflictio spiritus. Eccl. 1. 14. Sub sole est vanitas, super solem veritas. Anima ergo, quæ est sub sole per amorem temporalium; & non est super solem,

per contemplationem supernorum; quid aliud habet facere, nisi flere, & gemere? Et bene conjunguntur *vanitas, & afflictio spiritus:* ubi est vanitas felicitatis terrena, ibi afflictio mortis æterna. Ramirez in ep. 7. Apoc. 3. v. 17.

Qui addit scientiam, addit & laborem.

Eccl. 1. 18. quia quanto melius homo agnoscit bona, & mala; tantò magis affligitur, quando errat. Job. 42. 56. *nunc oculus meus videt te, idcirco ipse me reprehendo, & ago penitentiam in favilla, & cinere.* S. Bonaventura hic. S. August. l. de spir. & anima c. 49. quia & quanto homo magis sua mala intelligit; tantò amplius suspirat, & genuit.

Salonius hic: quanto quisque plus in sapientia proficit, tantò magis irascitur sibi de malis operibus, quæ gessit; & contristatur, & dolet de peccatis suis; ideoque addit & laborem: quia, quanto amplius cœlestia, & æterna, cognoscit; tantò magis dolendo, & flendo, laborat; ut errorum laqueos evadere possit; & liberari valeat de hujus sæculi molestia. S. Laur. Just. lib. de triumph. &c. c. 19. unò Jesus tempore fruebatur Dei visione, & intolerabili passione gemebat; ut tota divinæ fruitionis gloria in eo militaret ad pœnam. Nam quemadmodum omnes cognitione antecessit; ita etiam & mœrore. Apposita illi est scientia, appositus est, & dolor. Bæza t. 2. l. 12. c. 5.

In tenebrosis collocavit me. Thr. 3. 6. Moraliter: anima, amisso lumine, collocata in tenebris, quasi mortua in sempiternum: nec seipsam, qualis sit, quam misera, quam infelix; quibusve oppressa malis, & nudata bonis, videre valet: auferuntur enim judicia Dei ab hujusmodi anima. Hoc semper inimicus gaudet, nè se misera anima de tenebris ad lucem explicare queat. S. Palschaf. hic.

Ex Novo, & Patribus.

Lacrymis cepit rigare pedes ejus. Luc. 7. 38. Quia sua peccata clarè advertit, dignè pensavit; seipsam profundissimè humiliavit, ineffabiliterque contempsit. Ideò non solum non verebatur confundi, despici, irrideri: imò omnia ista optavit; ut Deo, quem ipsa inhonoravit, aliquam recompensationem, honoremque faceret. Dion. Carthuf. hic.

Videns civitatem flevit. Luc. 19. 41. Quia vidit, flevit: nos verò, quia non videmus, flemus. Si videremus nostræ civitatis, id est, animæ nostræ mala, fleremus. Videre, & flere, oculorum est: iisdem, quibus videmus, oculis flemus. Solus homo plorat, qui ratione præstat; reliqua animantia rationis expertia etiam carent fletu. Quamdiu in utero laet in fans, non plorat; prodiens in lucem plorat. Sic, quamdiu in utero ignorantia est homo, mala sua non deslet; lucem veritatis intuens lacrymatur. Heu! quot homines inftar infantium, suorum malorum oblii, malè securi, læti, absque lacrymis. Postquam verò scelera, quibus se inquinaverunt, gravissima; Dei majestatem, quam

læferunt; iustitia divinæ rigorem, pœnarum cernunt æternitatem; lacrymis, & contritione, cor perfundunt. Sol vapores à terra elevat, ex quibus fit pluvia; sic intellectus, sol noster, ex conspectis malis vapores quosdam elevat; ex quibus pluvia salutaris oritur lacrymarum. Barradius t. 3. l. 7. c. 9. D. 9. Pent. Noti ista duo, *videns flevit*. O anima! si videres, fletes: sed quia non vides, idè non fles. Ramirez in ep. 7. Apoc. 3. 17. *& nescis, quia tu es miser*. Quis non fletet super Jerusalem, qui illam, & fines ejus, perfectissimè videret, ut Jesus vidit. Nemo sic potest lapidescere; qui si res videret, & bene cognosceret, quæ circa se sunt, aliud nolle, quàm copiosas lacrymas fundere. Flets aiebat Christus, *si cognovisses & tu*; quasi ideo secum non fleant; quia secum non cognoscunt. Bæza t. 2. l. 12. c. 5. Perversa anima, rebus præsentibus dedita, in terrenis voluptatibus resoluta abscondit sibi mala sequentia: quia videre futura refugit, quæ præsentem lætitiã perturbant: dumque in præsentis vitæ delectationibus se deserit; quid aliquid, quàm clausis oculis ad ignem vadit. S. Gregor. hom. 39. in Evang.

Si cognovisses & tu. Luc. 19. 42. Subaudi everisionem, quæ tibi imminet; & tu fletes, quemadmodum ego. S. Gregor. hom. 39. Si cognovisses mala, quæ imminet; & tu quæ fletes. S. Paschal. in Thr. 3.

Initium salutis est, sua intelligere, & flere peccata. S. Hieron. in Il. 15.

Citò culpa, quæ citò cognoscitur, corrigitur. V. Beda hom. die Ciner.

Et legimus, & experientiã probatum est; si quem Deus permitteret videre peccata sua, sicut ipse ea videt; mox præ dolore rumpendum cor illius, aut sensibus eum destituendum: ubi aspiceret, quantã injuriã, & contemptu, affecerit Creatorem, ac Redemptorem, Deumque, ac Dominum suum: & quàm indignè, turpiterque deformaverit nobilem, speciosamque animam suam. Blosius p. 3. marg. spir. c. 2.

§. XXI.

Peccatori omnia cedunt in malum.

Quidquid masculini sexus natum fuerit, in flumen projicite. Ex. 1. 22. Non timet inauditum patrare delictum, ut vitet periculum, quod fuerat stultè suspicatus. Moyses parvulus immergitur aquis; sed Dei jussu fluvius parcebat infanti; ut Pharaoni à fluvio tristis emergeret casus. Regis filia &c. Ex. 2. 10. *vocavit nomen ejus Moyses*. Hujus pueri operã usus est postea Deus, ut refractarios puniret. A fluvio, quem contra legem puerorum constituerat carnificem, emergere debebat damnùm: quia à fluvio gestiebat Pharaon mutuari subsidium; ut per ipsa, quæ sibi putabat commoda, ascisceret detrimenta. Naxera in Jos. 23. §. 26.

Si volueritis gentium harum, quæ inter vos habitant, erroribus adharere jam Polyanth. Sacra, Tom. II.

nunc scitote &c. Jos. 23. 12. 13. Quæ homo contra legem, ut vitæ exarbit subsidia; esse solent certissima detrimenta. Stupidus est, quia ab igne exigit glaciem, qui à nive ardorem: nec minus stultus, qui à vitio mutatur commodum; & à virtute salutis putat oriri dispendium. Hanc veritatem docet Josue; dum, quæ commoda ab illicitis conjugijs, ab improborum consortijs, emergent, populo pandit. *Si volueritis &c.* Naxera hic.

Venistis ad mare: persecutique sunt Egyptij &c. Jos. 24. 6. Mare Hebræis videbatur insaufum; Pharaonis persecutioni commodum: verum adèo contrarius fuit humano judicio eventus, ut mare Hebræos securè transmiserit, & digna strage absorberit Egyptios, Idem hic. 28.

David præcepit pueris suis, ut interficerent eos. 2. Reg. 4. 8. 10. Per quæ quærebant luctum, invenerunt damnum. Id. in Jos. 23. §. 26.

Me expectaverunt. &c. Pl. 118. 95. O infelices expectatores! nescitis quid expectetis. Prosperitatem quaritis; sed adversitatem invenietis. Expectant claritatem, suavitatem, tranquillitatem; sed invenient pro temporali claritate æternalem caliginem, pro suavitate amaritudinem, pro tranquillitate turbinem. De his tribus Il. 59. 9. *expectavimus lucem; & ecce tenebrae*. Job 30. 26. *expectabam bona, & venerunt mihi mala*. Jer. 14. 19. *expectavimus pacem. & ecce turbatio*. S. Bonaventura hic.

Collegerunt Pontifices, & Pharisei, concilium. Joan. 11. 47. Concilium ineunt, ut inferant mortem; non unde poterant accipere vitam. Mortuum quatuoriduanum revocavit ex mortuis. Et ob id ipsum venantur ad necem, quia mortis imperium destruebat. Et, quod eis, cæterisque Judæis, debuit esse causa fidei, occasio perfidiæ fuit. Semper enim divinò, justòque judicio agitur, ut perveris recta vertantur in malum. Sim. Cals. l. 11. c. 45.

Sicut, secundum Apostolum Rom. 8. 28. *diligentibus Deum omnia cooperantur in bonum*; ita non diligentibus Deum omnia cooperantur in malum. S. Bernardinus t. 1. l. 9. art. 1. *Diligentibus Deum &c.* in tantum omnia, ut etiam aliena mala. Odientibus autem Deum è contrario omnia cooperantur in malum ipsorum; & in tantum omnia, ut etiam bona. Guigo confid. de tranq. animi c. 13.

Cum gallina mille immunditias in sterquiliniò manducet, omnes ei in bonam substantiam convertuntur, quia bonæ complexionis est. At verò accipitri, qui pectuscula gallinam edit; omnia in malam carnem, & prorsus ad manducandum inutilem, convertuntur.

Justas omnia in bonum, peccator omnia in malum, convertit.

Diez Peccator.

o

A 2 2

§. XXII.